

Mezioborovost ve veřejném zájmu. Vědci představili tři programy Strategie AV21

24.10.2022 - Zuzana Dupalová | Akademie věd České republiky

V úvodu přivítala účastníky předsedkyně Akademie věd ČR Eva Zažímalová. Vyzdvihla, že Strategie AV21 přispívá k řešení současných problémů, propojuje instituce a umožňuje multidisciplinární přístup k řešení společensky relevantních problémů.

Interdisciplinarita je základ

U zrodu Strategie AV21 stál bývalý předseda Akademie věd ČR a nynější senátor Jiří Drahoš. „Uvědomili jsme si tehdy, že Akademie věd by se měla profilovat jako instituce, jejímž hlavním posláním je provádět špičkový výzkum ve veřejném zájmu. S touto reflexí jsme spojili i přípravu Strategie AV21, která využívala mezioborových a mezinstitucionálních synergií. V nich jsme se snažili reagovat na společenské problémy,“ zmiňuje pohnutky, které vedly k založení iniciativy. Úspěch Strategie AV21 podle něj potvrzuje odezva z politické a podnikatelské sféry i ze zahraničí.

Politická řešení se však často přijímají bez vědeckých podkladů, postěžovala si ministryně pro vědu, výzkum a inovace Helena Langšádlová. Přitom množství společenských problémů i jejich náročnost se stále zvyšují. „Pokud využijeme kapacit vědců a multidisciplinární přístup – právě tak, jak je Strategie AV21 nastavená – můžeme mnoho výzev úspěšně vyřešit,“ věří ministryně.

Konferenci navštívila ministryně pro vědu, výzkum a inovace Helena Langšádlová.

Kvalitní život s epilepsií

Vlastní konferenci zahájil příspěvkem *Kvalitní život ve zdraví i nemoci* Jakub Otáhal z Fyziologického ústavu AV ČR. Představil výsledky programu QUALITAS, jehož hlavním koordinátorem je jeho domovský ústav. Spolupracují na něm kromě pracovišť Akademie věd ČR i pražské nemocnice. Za největší úspěch označil Jakub Otáhal založení Epilepsy Research Centre Prague. Cílem projektu je zlepšení života epileptiků a jejich rodin, zaměřuje se ale také na edukační a popularizační aktivity v dané oblasti.

Metody pro praxi

Místopředsedkyně Akademie věd Ilona Müllerová z Ústavu přístrojové techniky AV ČR představila program *Diagnostické metody a techniky*. Vědci se v něm zabývají výzkumem metod, technik a nástrojů pro diagnostiku, metrologii, zobrazování a analýzu v oblasti živé i neživé přírody. Spolupracují se subjekty, které metody používají. Program tedy spojuje těsně vědu a praxi. Jako jeho výsledek se například každoročně koná Podzimní škola elektronové mikroskopie, největší škola svého druhu na světě.

Konflikty a výzvy

Některé výstupy programu *Globální konflikty a lokální souvislosti: kulturní a společenské výzvy* prezentoval Jindřich Krejčí ze Sociologického ústavu AV ČR. Projekt Pražské fórum pro romské dějiny je platformou pro sdílení poznatků z dané sféry. Unikátní je i ve světovém měřítku, jelikož se do jeho založení tématu romské historie nevěnovala zvláštní pozornost. Dalším výsledkem je vedle Pražského fóra pro romské dějiny například vydání ceněné arabsko-české didaktické příručky

Islámská čítanka. Studijní antologie arabského islámského písemnictví.

Strategie AV21 má motto „Špičkový výzkum ve veřejném zájmu“.

Základní programový rámec Strategie AV21 s mottem „Špičkový výzkum ve veřejném zájmu“ formulovala Akademie věd ČR roku 2014. Od té doby jej rozvíjí s ohledem na aktuální otázky a potřeby, v současné době zahrnuje patnáct programů. Závěrem konference předseda Rady Strategie AV21 Jiří Plešek z Akademické rady AV ČR vyzdvihl výbornou práci badatelů, kteří návrhy pro programy předkládají – momentálně je jich však čtyřnásobný „převis“ oproti počtu, které Strategie AV21 může podpořit. Rozhovor s Jiřím Pleškem na téma Strategie AV21 si můžete přečíst ve starším čísle časopisu *AB / Akademický bulletin*.

<https://www.avcr.cz/cs/o-nas/aktuality/Mezioborovost-ve-verejnem-zajmu.-Vedci-predstavili-tri-programy-Strategie-AV21>